

[Karl Olsen.]

men mere interesseret i, at der indenfor den nuværende skoles rammer blev givet mulighed for at anstille forsøg indenfor de forskellige afdelinger af skolen; på grundlag af den forsøgsvirksomhed, der måtte blive gennemført, kunne man så senere vende tilbage til en almindelig drøftelse af skolens opbygning. Derfor hilser jeg med glæde det forslag, der foreligger her i dag, og kan fuldt og helt give det min tilslutning.

Det er jo det tredje i rækken. Nu er der altså dækning for hele skolen, for folkeskolen, for seminarierne og med dette forslag for den højere skole, og nu må man håbe, at denne mulighed for at anstille forsøg vil blive brugt. Jeg ved, at den vil blive brugt. Der er allerede, som det er nævnt, forsøg i gang i henhold til de love, der er gennemført, og jeg ved, at der indenfor den højere skole ventes med længsel på dette forslags gennemførelse, så jeg håber, at vi kan gøre det forholdsvis hurtigt færdigt. Jeg tror ikke, vi skal gå ind i den store principielle diskussion, således som det ærede medlem hr. Bomholt lagde op til. Jeg håber, at vi kan gøre udvalgsbehandlingen forholdsvis kort, for man venter som sagt på denne lov; og det skulle nødigt være således, at vi nu igen fortabte os i principielle diskussioner.

Jeg kan på mit partis vegne med disse bemærkninger fuldt og helt give lovforslaget tilslutning.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Lovforslaget har været drøftet meget indgående i landstinget, og der er forsåvidt fra alle sider enighed om det principielle, så der er ingen grund til for mig at komme ind på enkeltheder, men der er et par ting, som jeg gerne vil sige nogle ord om.

Når der tales om forsøgsundervisning, omfatter det formentlig ikke noget sådant, som jeg har set nævnt under drøftelserne også i landstinget, at en lærer i gymnasiet f. eks. skal søge dispensation for at gennemføre individuel undervisning. Hvis en lærer og skolens ansvarlige leder er enige derom, skal der formentlig ikke søges dispensation. Selvom reglerne for eksamensskolen er stramme, er det dog formentlig ikke nødvendigt, at en skole skal spørge ministeriet eller tilsynsmyndighederne, hvordan den skal indrette sig med selve undervisningen i faget, hvis skolen iøvrigt skønner, at det stemmer bedst med lærerens måde at tage tingene på. Jeg vil dog ikke gå ud fra, at skoletilsynet er så skrapt, at en sådan frihed for en skole ikke kan tillades uden godkendelse

af undervisningsinspektionen, når man iøvrigt når det resultat af undervisningen, som er formålet. Dispensationsbestemmelsen gælder vel i højere grad med hensyn til fagrække, optagelses- og oprykningsbetingelser, fagkombination, omfanget af det stof, der skal gennemgås, o. lign.

Der rejser sig i det hele taget i forbindelse hermed det spørgsmål, om det er nødvendigt med så minutiøst fastsatte regler for eksamensskolens arbejde, som for tiden er gældende. Der er fastsat ganske konkrete regler for, hvad børnene skal kunne for at blive optaget i gymnasiet f. eks., og der er fastsat det pensum, eleverne skal igennem i de tre år, og det kontrolleres ved en afsluttende eksamen, hvor langt de er nået. Er det da ikke rimeligt i højere grad at lade læreren og skolen bestemme, hvordan man skal nå det mål? At undervise er noget individuelt. Den enkelte lærer må uden hensyn til alle fastlagte regler finde sin egen form, i hvert fald hvis han skal kunne lægge noget personligt ind i undervisningen, og regulativer og forskrifter med stramt fastlagte terminsprøver o. lign. bør ikke være en hindring for, at læreren kan gøre undervisningen levende og interessant. Tilegnelsen af kundskaber i eksamensskolen kræver naturligvis en vis systematik, men en lærer, der er i stand til at gøre stoffet interessant og levende, når længere, og eleverne husker mere fra hans timer, end hvis undervisningen får karakter af terperi.

Jeg giver derfor med glæde min tilslutning til, at undervisningsministeren får beføjelse til at dispensere fra gældende lovbestemmelser, som forslaget, vi her behandler, hjemler ret til. Jeg gør opmærksom på, at det er en meget vidtgående dispensationsret, der gives ministeren. Ministeren vil efter forslaget her omtrent kunne fastsætte sådanne regler, som han selv ønsker, jeg havde nær sagt, uden hensyn til loven. Når man iøvrigt fastholder, at de rettigheder, som eksamen giver i dag, opretholdes, det vil altså sige, at man når det mål, som er forudsat, kan han gøre omtrent, hvad han vil, og det ønsker jeg også at han skal kunne.

Jeg tror, at den friere form for undervisningen i eksamensskolen er påkrævet. Jeg tror, at det er nødvendigt, hvis man skal bevare elevernes interesse for undervisningen, så de får noget ud af den, at man giver lærerne mere albuering, end de har nu, og så må man ikke fastlægge alle enkeltheder i en sådan udstrækning, som jeg har indtrykket af at det er tilfældet nu, hvor den lærer, der virkelig har ønsket om at give en friere